

بیت‌النور جایگاه کریمه اهل بیت (ع) و شفیعه مردمان

اکنون از محل استقرار کوتاه‌مدت حضرت معصومه (س) در شهر قم به بیت‌النور...

اکنون از محل استقرار کوتاه‌مدت حضرت معصومه (س) در شهر قم به بیت‌النور (خانه نور و روشنایی) یاد می‌شود؛ ایشان بنا بر فرموده معصومین (ع) کریمه اهل بیت (ع) و برخوردار از کرامت ذاتی و اکتسابی بوده و مردمان (و نه تنها امت) را شفاعت می‌کنند.

حجت‌الاسلام و المسلمین محمدرضا مصطفی‌پور، عضو هیئت علمی دانشگاه تربیت معلم، در گفت‌وگو با خبرگزاری قرآنی ایران (ایکنا) اظهار کرد: حضرت معصومه (س) دختر حضرت موسی بن جعفر (ع) هفتمین امام شیعیان و خواهر هشتمین امام معصوم (ع) یعنی حضرت علی بن موسی الرضا (ع) است. شخصیت ایشان بسیار والاست و با آن که از سن بالایی برخوردار نبوده، اما هم به لحاظ علاقه به برادر خود به عنوان امام معصوم (ع) و هم به لحاظ جایگاه معنوی شخص ایشان، زمانی که مدت کوتاهی در قم سکنی می‌گزیند، منشأ تحولی مهم می‌شود.

وی با اشاره به این که اکنون از محل استقرار و جایگاه ایشان در شهر قم به بیت‌النور (خانه نور و روشنایی) یاد می‌شود، افزود: این تعبیر از آن جهت است که گویی حضرت معصومه (س) با ورود به شهر قم و سکونت کوتاه‌مدت در آن، منشأ پرتوافشانی و نورانیت معنوی و ولایی شده و این امر خود حاکی از عظمت ایشان است.

این محقق و پژوهشگر با اشاره به این که از آن حضرت با عنوان کریمه اهل بیت (ع) یاد می‌شود، گفت: کریم یا کریمه در عرف ما محدود به بخشنده بودن می‌شود، حال آن که بخشنده بودن تنها یکی از مصادیق کرامت است و اگر به آموزه‌های قرآن دقت کنیم، درمی‌یابیم که معنای کرامت گسترده‌تر از بخشنده بودن است و به تصریح خداوند در قرآن کرامت یکی از ویژگی‌های انسان است: [#171؛ وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ... \(اسراء/70\)](#).

وی تصریح کرد: حضرت معصومه (س) کریمه است؛ یعنی دارای همان کرامت و ارزش ذاتی است که قرآن از آن یاد کرده است و یکی دیگر از دلایل اتصاف ایشان به صفت کرامت عظمت معنوی و تقوای اکتسابی ایشان است، چنان که در قرآن به این امر تصریح شده است: [#171؛ إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَاهُمْ \(حجرات/13\)](#)؛ انسانی که تقوای بیشتری داشته باشد، از کرامت بالاتری برخوردار است.

عضو هیئت علمی دانشگاه تربیت معلم اضافه کرد: کریمه بودن حضرت معصومه (س) به معنای برخورداری آن حضرت از تقوا، طهارت و پاکی والاست که به لحاظ داشتن این مقام طهارت و پاکی، طبیعتاً در کنار همه ارزش‌هایی که ایشان از آن برخوردار است، یکی از آنها نیز بخشنده بودن است و انسان‌های دارای کرامت، طبیعتاً بخشنده نیز هستند.

قم پایگاه علم و دانش و جهاد و اجتهاد و پایگاه معنویت و تقوا و عرفان می‌شود و بزرگانی در حوزه‌های مختلف علمی (فقه و اصول، تفسیر، عرفان، فلسفه و...) بدانجا می‌آیند که این استقرار بزرگان علما در آنجا خود حاکی از جاذبه حضرت معصومه (س) و مدفن ایشان است.

وی در تبیین جنبه‌های معنوی وجود حضرت معصومه (س) ادامه داد: ایشان کریمه اهل بیت (ع) است و کرامت در برابر لثامت (پستی) است و طبق تصریح قرآن کرامت انسان در پرتو تقوا شکل می‌گیرد. ایشان به لحاظ انسان بودن خود، کرامتی ذاتی دارد و به لحاظ تخلق به تقوا، کرامت اکتسابی نیز به دست آورده و این کرامت حاکی از رشد معنوی خود آن حضرت (س) است.

مصطفی‌پور با اشاره به روایات معصومین (ع) در بزرگداشت حضرت معصومه (ع) گفت: از ائمه معصومین (ع)، مخصوصاً از امام صادق (ع) روایتی نقل شده که حاکی از مقام معنوی بالای حضرت معصومه (ع) است. حضرت امام صادق (ع) فرموده‌اند: دختری از ما اهل بیت (ع) در قم رحلت کرده و در آنجا دفن می‌شود که کار او شفاعت مردم است.

وی در تشریح این روایت اظهار کرد: امام صادق (ع) فرموده که کار ایشان شفاعت مردم است و نافرموده شفاعت امت؛ بنابراین این امر نیز خود یکی دیگر از جنبه‌های معنوی وجود حضرت معصومه (س) است که می‌تواند از امت و مردم شفاعت بکند تا آنها را از گناه نجات دهد. همچنان که وقتی زوار به حریم حرم آن حضرت (س) نزدیک می‌شوند، حال و تحولی در آنها به وجود می‌آورد که این تحول، زمینه‌ای برای بازنگری در احوال خود و توبه و حرکت به سمت پاکی را در انسان فراهم می‌آورد.

عضو هیئت علمی دانشگاه تربیت معلم افزود: علاوه بر این، اگر انسانی مشکلی داشته باشد و نتواند در دنیا خطاها و گناهان خود را جبران کند، آن حضرت(س) از او شفاعت می‌کند. تمامی این مطالب حاکی از بعد معنوی مقام حضرت معصومه(س) است؛ صرف‌نظر از این‌که آن حضرت، در مقام دختر و خواهر امام معصوم(ع) از مقام ارجمندی برخوردار است.

وی بیان کرد: کسانی که با زمینه معنوی مناسب، با شهر قم ارتباط داشته و بدان رفت و آمد می‌کنند، حقیقتاً این نورانیت و حالت معنوی را - ولو در آن لحظاتی که در قم هستند - دریافتند و احساس می‌کنند؛ بنابراین بیت‌النور بودن جایگاه و محل استقرار، کرامت و شفاعت ایشان از جمله ارزش‌های مهم آن حضرت(س) است. آن حضرت مدت بسیار کوتاهی در قم مانده و در آنجا رحلت کرده و به خاک سپرده شده است و از جمله خصائل آن بزرگواران است که حتی بعد از مرگشان، جاذبه ای دارند که انسان‌ها را گرد خود جمع می‌کنند.

این محقق و پژوهشگر خاطرنشان کرد: افرادی به عنوان زائر به قم می‌آیند و برخی دیگر در همانجا سکونت گزیده و مستقر می‌شوند تا از برکات معنوی و نورانی وجود معنوی آن حضرت(س) استفاده کنند و این استقرار خود زمینه‌ای برای آموزش و فراگیری دانش، به ویژه دانش دین، فراهم می‌آورد. در شهرها و اماکنی چون نجف، کربلا، سامرا، مشهد، شیراز(شاهچراغ) در مقابر بزرگان اهل بیت(ع) حوزه‌های علمیه دینی نیز شکل می‌گیرد و این امر خود به جاذبه معنوی و نورانیت وجود آنها برمی‌گردد و علاوه بر رشد اخلاقی، معنوی و روحی، زمینه‌ای برای رشد علمی افراد نیز فراهم می‌آید.

اکنون از محل استقرار و جایگاه ایشان در شهر قم به بیت‌النور(خانه نور و روشنایی) یاد می‌شود و این تعبیر از آن جهت است که گویی حضرت معصومه(س) با ورود به شهر قم و سکونت کوتاه‌مدت در آن، منشأ پرتوافشانی و نورانیت معنوی و ولایی شده است مصطفی‌پور ادامه داد: از همین رو قم پایگاه علم و دانش و جهاد و اجتهاد و پایگاه معنویت و تقوا و عرفان می‌شود و بزرگانی در حوزه‌های مختلف علمی(فقه و اصول، تفسیر، عرفان، فلسفه و...) بدانجا می‌آیند که این استقرار بزرگان علما در آنجا خود حاکی از جاذبه حضرت معصومه(س) و مدفن ایشان است. اکنون شاهدیم که افراد بسیاری (چه به صورت ظاهر و چه به صورت مجاور) به سبب این مسئله مجذوب قم می‌شوند.

وی تصریح کرد: جاذبه معنوی و نورانیت قم آن را به مرکز علم و تقوا و مرکز حوزه علمیه تبدیل کرده و علمای بزرگی از اقصی نقاط ایران و حتی جهان برای آشنایی با دین و علوم دینی بدانجا روی می‌آورند. در قم اکنون مرکزی با نام جامعة المصطفی(ص) العالمیه ایجاد شده که در آن از همه ملیت‌های دنیا برای آموزش می‌آیند و در سه مقطع کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری در رشته‌های علمی مختلف اعم از تفسیر و علوم قرآن، حکمت و کلام و فلسفه، دین‌پژوهی، تاریخ و... آموزش می‌بینند.

عضو هیئت علمی دانشگاه تربیت معلم در پایان سخنان خود درباره جایگاه والای حضرت معصومه(س) تصریح کرد: ائمه معصومین(ع) فرموده‌اند: کسی که حضرت معصومه(س) را در قم زیارت کند، بهشت بر او واجب می‌شود؛ البته طبیعی است که شرط ورود به بهشت، برای کسانی است که زیارت آنان عارفانه و همراه با شناخت باشد و رابطه ولایی معصومین(ع) با خدا و رابطه ولایی خود با ایشان را درک کرده باشد.